

Ingediend via e-mail

Minister van Justitie
t.a.v. de heer mr. F. van Oosten

Den Haag, 29 januari 2026
dossiernummer: 207250
uw kenmerk: 6758682
telefoonnummer: +31 (0)70 335 35 35
e-mail: secretariaat@advocatenorde.nl

Betreft: Advisering eerste tranche algemene maatregelen van bestuur nieuw Wetboek van Strafvordering – besluit inrichting en orde politieverhoor

Geachte minister,

Bij brief van 31 oktober 2025 heeft u de Nederlandse orde van advocaten (NOvA) ter consultatie voorgelegd de concept algemene maatregelen van bestuur 'nieuw Wetboek van Strafvordering'. De NOvA voldoet graag aan uw verzoek en heeft zijn adviescommissie strafrecht gevraagd te adviseren.

Bijgaand stuur ik u het advies van de adviescommissie op het 'besluit inrichting en orde politieverhoor'. De algemene raad sluit zich aan bij de overwegingen van de adviescommissie en verzoekt u deze bij de verdere uitwerking te betrekken.

Met de meeste hoogachting,
namens de algemene raad,

mw. mr. S.F.M. ten Berge
plaatsvervangend algemeen secretaris

bijlage: advies van de adviescommissie strafrecht

Bezoekadres

Prinses Beatrixlaan 5
2595 AK Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35

Postadres

Postbus 30851
2500 GW Den Haag

www.advocatenorde.nl

ADVIES

Aan:	Algemene raad
Van:	Wetgevingsadviescommissie strafrecht (ACS)
Datum:	29 januari 2026
Betreft:	Besluit inrichting en orde politieverhoor

Samenvatting

De ACS constateert dat het Besluit inrichting en orde politieverhoor de rol van de raadsman tijdens het politieverhoor zeer restrictief invult. Hoewel het besluit aansluit bij de huidige uitvoeringspraktijk, roept de gekozen normering vragen op over de effectiviteit van de rechtsbijstand. De ACS adviseert de raadsman een actieve rol toe te bedelen en derhalve kritisch te kijken naar de formulering van de artikelen 2.1.3 en 2.1.4. Op onderdelen is aanscherping c.q. verduidelijking noodzakelijk in de visie van de ACS.

Conclusie

Het conceptbesluit borgt de aanwezigheid van de raadsman bij het politieverhoor maar kent hem slechts een beperkte en sterk gereguleerde rol toe. De ACS acht deze invulling te restrictief in het kader van het recht op effectieve rechtsbijstand. Met name de beperking van interventies tot uitsluitend het begin en het einde van het verhoor is problematisch bij langere of complexe verhoren. In vergelijking met omliggende landen is de Nederlandse regeling uitzonderlijk restrictief. De ACS adviseert daarom de interventiebevoegdheden van de raadsman te verruimen hetgeen ook kan zonder afbreuk te doen aan de regie van de verhorende ambtenaar. Een meer evenwichtige regeling draagt bij aan zowel de kwaliteit van het verhoor als aan de legitimiteit van de uitkomsten daarvan.

De norm die wordt gehanteerd voor verwijdering van de raadsman uit de verhoorkamer is vaag en verdient concretisering nu dit een zeer zwaar middel is.

Kernpunten

- Het besluit zet de lijn van het Besluit inrichting en orde politieverhoor 2017 ongewijzigd voort.
- De leiding over het verhoor ligt volledig bij de verhorende ambtenaar, hetgeen op zichzelf begrijpelijk is.
- De rol van de raadsman is primair toezichhoudend en corrigerend, niet participierend.
- De bevoegdheid tot het maken van opmerkingen en het stellen van vragen is strikt beperkt tot vaste momenten.
- Tussentijdse interventies zijn slechts toegestaan in drie limitatief omschreven gevallen.
- De mogelijkheid tot verwijdering van de raadsman vormt een vaag geformuleerd zwaar sanctiemiddel binnen een reeds gesloten bevoegdhedenstelsel.
- In vergelijking met andere Europese rechtssystemen is de Nederlandse regeling opvallend terughoudend.

Consultatieadvies

De ACS adviseert om artikel 2.1.4 zodanig te herformuleren dat de raadsman niet uitsluitend aan het begin en aan het einde van het verhoor opmerkingen kan maken of vragen kan stellen, maar ook tussentijds kan interveniëren wanneer dit noodzakelijk is ter bescherming van

verdedigingsrechten dan wel in het belang van de cliënt. Daarbij kan worden gedacht aan een open norm, gekoppeld aan het criterium van noodzakelijkheid en onder (beperkte) handhaving van de regie door de verhorende ambtenaar. Tevens verdient verduidelijking van artikel 2.1.3 aanbeveling zodat geen misverstand bestaat over het onderscheid tussen het beantwoorden van vragen namens de verdachte en het geven van juridische bijstand tijdens het verhoor.

De norm die wordt gehanteerd voor verwijdering van de raadsman uit de verhoorkamer (artikel 2.1.7) is vaag en verdient concretisering nu dit een zeer zwaar middel is.

Uitvoeringsconsequenties

Een ruimere interventiemogelijkheid voor de raadsman kan leiden tot een beperkte toename van de verhoorduur en de inzet van advocaten. Daar staat tegenover dat de kwaliteit en zorgvuldigheid van het verhoor toenemen en het risico op procedurele verweren en bewijsuitsluiting afneemt. Voor de rechtzoekende wordt de effectiviteit van de rechtsbijstand versterkt, hetgeen bijdraagt aan het vertrouwen in het strafproces. Naar verwachting zijn er weinig tot geen gevolgen voor de gefinancierde rechtsbijstand.

Internationaal

De ACS heeft (zij het beperkt) over de grens gekeken waarbij het volgende opvalt. In ons omliggende landen zoals België, Duitsland, Frankrijk is de raadsman eveneens geen gelijkwaardige ondervrager, maar beschikt hij doorgaans over ruimere mogelijkheden om tijdens of direct na het verhoor vragen te stellen of opmerkingen te maken. Met name de Franse en Duitse regelingen bieden meer ruimte voor inhoudelijke participatie, terwijl ook daar de regie bij de verhorende autoriteiten blijft. Tegen deze achtergrond positioneert het Nederlandse besluit zich aan de strikte kant van het Europese spectrum.

Samenhang met andere wetsvoorstellen

Het besluit hangt rechtstreeks samen met de modernisering van het Wetboek van Strafvordering.